

ἐν-θεάζω, μέλ. -σω, εμπνέομαι από το πνεύμα του θεού, θεοφορούμαι, γεμίζω από θεϊκό πνεύμα, σε Ηρόδ.

ἐνθέμεν, -θέμεναι, Επικ. αντί *ἐνθεῖναι*, απαρ. αόρ. β΄ του *ἐντίθημι*.

ἐνθεν (ἐν), επίρρ., **I.** Δεικτ., **1.** λέγεται για τόπο, Λατ. inde, από εκεί, από αυτού, σε Όμηρ.· *ἐνθενμέν...*, *ἐτέρωθι δέ...*, από τη μία και από την άλλη, αφενός μεν, αφετέρου δε, σε Ομήρ. Οδ.· *ἐνθεν και ἐνθεν*, από αυτήν την πλευρά και από εκείνη, και απ' τις δύο μεριές, Λατ. hinc illinc, σε Ηρόδ. κ.λπ.· με γεν., *ἐνθεν και ἐνθεν τῶν τροχῶν*, κι από τις δύο πλευρές των τροχών, σε Ξεν. **2.** λέγεται για χρόνο, στο εξής, μετά από αυτά, από τούδε, σε Ομήρ. Ιλ., Αισχύλ. **3.** λέγεται για περίσταση, για το λόγο αυτό, γι' αυτό, για τούτο, από το σημείο εκείνο, σε Ομήρ. Οδ. **II.** αναφορ., αντί *ὅθεν*. **1.** λέγεται για τόπο, Λατ. unde, από που, στο ίδ., σε Σοφ. **2.** λέγεται για αφορμή, από όπου, για τούτο, όπως το Λατ. unde, σε Αισχύλ., Ευρ.

ἐνθένδε, επίρρ., **1.** από εδώ, από αυτό το μέρος, Λατ. hinc, σε Όμηρ., Αττ.· *ἐνθένδ' αὐτόθεν*, από αυτήν την ίδια πόλη, σε Αριστοφ. **2.** λέγεται για χρονική ακολουθία, από τότε, από εκείνη την περίοδο, απ' εδώ κι έπειτα, απ' εδώ κι ύστερα, σε Θουκ.· *ἐνθένδε ἢ τούθένδε*, από εδώ κι εμπρός, από εδώ και πέρα, σε Σοφ., Ευρ.· *τάνθένδε*, αυτό που ακολούθησε, το επακόλουθο, στον ίδ.

ἐν-θεος, -ον, I. θεόληπτος, θεόπνευστος, αυτός που κατέχεται από το πνεύμα του θεού, σε Τραγ., Ξεν.· με γεν. πράγμ., *ἐνθεος τέχνης*, αυτός που έχει προικιστεί από το θεό με το χάρισμα της μαντικής τέχνης, σε Αισχύλ. **II.** λέγεται για ένθηε μανία, αυτός που βρίσκεται σε έκσταση, εμπνευσμένος από το θεό, ενθουσιώδης, μανιώδης, οργιαστικός, στον ίδ.

ἐν-θερμαίνω, θερμαίνω, ζεσταίνω, πυρώνω — Παθ., *ἐντεθέρμανται πόθῳ*, είναι θερμοί από πάθος, σε Σοφ.

ἐνθεσις, -εως, ἢ (ἐντίθημι), τοποθέτηση, χώσιμο· επίσης, κομμάτι τροφής που μπαίνει στο στόμα, μπουκιά, χαψιά, σε Αριστοφ.

ἐν-θεσμος, -ον, νόμιμος, σύννομος, όπως το *ἐννομος*, σε Πλούτ.

ἐνθετος, -ον (ἐντίθημι), τοποθετημένος, βαλμένος, φυτεμένος, εμφυτευμένος, μπηγμένος, καρφωμένος, σε Θέογν.

ἐνθεῦτεν, Ιων. αντί *ἐντεῦθεν*.

ἐν-θηρος, -ον (θήρ),· **I.** αυτός που είναι γεμάτος με άγρια θηρία, που λυμαίνεται από αυτά, σε Ευρ. **II.** μεταφ., απολίτιστος, βάρβαρος, άγριος, εξαγριωμένος, τραχύς, σε Αισχύλ.· ατημέλητος, γυμνός, σε Σοφ.

ἐν-θνήσκω, μέλ. -θᾶνοῦμαι· **1.** αποθνήσκω, πεθαίνω σε ένα μέρος, σε Σοφ., Ευρ. **2.** λέγεται για το χέρι, ναρκώνομαι, παραμένω αδρανείς μέσα σε, *τινί*, στον ίδ.

ἐνθουσιάζω και **ἐνθουσιάζω (ἐνθεος)**, εμπνέομαι ή κατέχομαι, καταλαμβάνομαι από το πνεύμα του θεού, είμαι θεόληπτος, θεοφορούμαι, βρίσκομαι σε έκσταση, σε Ξεν., Πλάτ.· με δοτ., *ἐνθουσιᾶν κακοῖς*, σε Ευρ.

ἐνθουσιαστικός, -ή, -όν, εμπνευσμένος, σε Πλάτ. κ.λπ.

ἐνθουσιάζω, βλ. **ἐνθουσιάζω**.

ἐνθουσιώδης, -εσ (ἐνθουσιάζω, εἶδος), αυτός που κατέχεται από ενθουσιασμό, ενθουσιασμένος, περιχαρής, σε Πλούτ.

ἐνθρέψασθαι, απαρ. Μέσ. αορ. α΄ του *ἐντρέφω*.

ἐνθρυπτος, -ον (θρύπτω), θρυμματισμένος, τριμμένος και ριγμένος μέσα σε υγρό· *τὰ ἐνθρυπτα*, μουσκεμένο ψωμί, παξιμάδι, σε Δημ.

ἐν-θρώσκω, μέλ. -θοροῦμαι, αόρ. β΄ *ἐνέθορον*, Επικ. *ἐνθορον*· πηδώ μέσα, επάνω ή ανάμεσα, τινάζομαι, αναπηδώ, με δοτ., σε Ομήρ. Ιλ., Ευρ.· *λάξ*

ἐνθορεν ἰσχύω, πηδώντας τον κλώτσησε στο ισχίο με τα πόδια του, σε Ομήρ. Οδ.

ἐν-θῦμέομαι, μέλ. -ήσομαι, αόρ. α' ἐνεθυμήθην, παρακ. ἐντεθύμημαι (θυμός)· **1. α)** βάζω κάτι στο μυαλό μου, μελετώ, εξετάζω καλά, συλλογίζομαι, σκέπτομαι, σταθμίζω, σε Αισχύλ., Θουκ. κ.λπ. **β)** με γεν., ἐνθυμείσθαι τινος, το να σκέπτεται κάποιος πολύ ή βαθιά για κάτι, στον ίδ., σε Ξεν. **γ)** ακολουθ. από αναφορ., όπως για παράδειγμα το ὅτι, σκέπτομαι, υπολογίζω ότι, σε Αριστοφ. κ.λπ. **δ)** με μετχ., οὐκ ἐντεθύμηται ἐπαιρόμενος, δεν είχε συνείδηση του ότι επαίρεται, σε Θουκ. **2.** παίρνω κάτι κατάκαρδα, πληγώνομαι, οργίζομαι, συγχύζομαι, τι, σε Αισχύλ., Δημ. **3.** καταλήγω στη λύση ενός ζητήματος, καταστρώνω σχέδιο, επινοώ, σε Θουκ. **4.** εξάγω συμπεράσματα, συνάγω, συμπεραίνω, σε Δημ.

ἐνθύμημα, τό, **I.** σκέψη, συλλογισμός, λογικό επιχείρημα, σε Σοφ., Αισχίν. **II.** εφεύρεση, επινόηση, σε Ξεν.

ἐνθύμησις[ῶ], -εως, ἡ, στοχασμός, σκέψη, θεώρηση, κρίση, εκτίμηση, σε Θουκ.

ἐνθύμητέον, ρημ. επίθ., αυτό που πρέπει να ληφθεί υπ' όψιν, αυτό που πρέπει να αναλογιστεί κάποιος, σε Δημ.

ἐνθύμία, ἡ, δισταγμός, ενδοιασμός, φόβος, ανησυχία, άσχημο προαίσθημα, σε Θουκ.

ἐν-θύμιος, [ῶ], -ον (θυμός), αυτός που μένει αζέχαστος στην καρδιά κάποιου, μή σοι ἐνθύμιος ἔστω, μην ανησυχείς για αυτόν, μην τον σκέφτεσαι, σε Ομήρ. Οδ.· ἐνθύμιόν οί ἐγένετο, είχε βάρος στην ψυχή του, σε Ηρόδ.· τί δ' ἐστί σοι τοῦτ' ἐνθύμιον; τί είναι αυτό που βαραίνει την ψυχή σου; σε Σοφ.· ἐνθύμιον ποιείσθαι τι, έχω δισταγμό ως προς αυτό, σε Θουκ.

ἐν-θύμιστός, -ἡ, -όν = ἐνθύμιος, αυτός που παίρνεται κατάκαρδα, σε Ηρόδ.

ἐνθω, Δωρ. αντί ἔλθω, υποτ. αορ. β' του ἔρχομαι.

ἐν-θωρᾶκίζω, μέλ. Αττ. -ιῶ, οπλίζω, εξοπλίζω κάποιον με θώρακα· μετχ. Παθ. παρακ. ἐντεθωρακισμένος, αυτός που φορά πανοπλία, ένοπλος, αρματωμένος, σε Ξεν.

ἐνί, **I.** ποιητ. αντί ἐν. **II.** ἐνί, δοτ. του εἶς.

ἐνι, αντί ἔνεστι ή ἔνεισι, γ' ενικ. και πληθ. του ἔνειμι (εἶμι, sum).

ἐνιαύσιος, -α, -ον ή -ος, -ον, **I.** ετήσιος, ενός έτους (ηλικιακά), σῶς, σε Ομήρ. Οδ., Δημ. κ.λπ. **II.** αυτός που διεξάγεται κάθε έτος, ετήσιος, σε Ηρόδ.· πληθ. ουδ. γένους ως επίρρ., σε Ησιόδ. **III.** λέγεται για κάθε χρονικό διάστημα, αυτός που διαρκεί ένα χρόνο, ο διάρκειας ενός έτους, σε Ευρ., Θουκ.· **κάνιαύσιος βεβώς**, αυτός που έχει φύγει, που απουσιάζει για έναν χρόνο, σε Σοφ.

ἐνιαυτός, ὁ (ἔνος = annus)· **I.** οποιαδήποτε μεγάλη χρονική περίοδος, κύκλος, περιπλομένων ἐνιαυτῶν, όπως τα χρόνια εξακολουθούσαν να κυλούν, σε Ομήρ. Οδ.· ἐτῶν ἐνιαυτούς, σε Αριστοφ. **II.** ἔτος, χρόνος, χρονιά, έτος, σε Όμηρ. κ.λπ.· ἐνιαυτόν, κατά τη διάρκεια ενός έτους, σε Ομήρ. Οδ.· τοῦ ἐνιαυτοῦ, κάθε χρόνο, σε Ξεν.· εἰς ἐνιαυτόν, για έναν χρόνο, σε Ομήρ. Ϊλ.· κατ' ἐνιαυτόν, για ένα έτος, σε Θουκ.· ή κάθε χρόνο, σε Αττ.

ἐν-ιαύω, μέλ. -ιαύσω, κοιμάμαι μέσα, κατοικώ ανάμεσα σε άλλους, με δοτ., σε Ομήρ. Οδ.

ἐνιαῦχῆ, Επίρρ. (ἐνιοι), σε κάποια μέρη, σε μερικές θέσεις, σε Ηρόδ.· με γεν. τόπου, στον ίδ.

ἐνιαῦχοῦ, επίρρ. (ἐνιοι), σε κάποια μέρη, εδώ κι εκεί, ενίοτε, σε Πλάτ.

ἐνιβάλλω, ἐνιβλάπτω, ποιητ. αντί ἐμβάλλω, ἐμβλάπτω.

ἐνῖδειν, απαρ. του ἐνεῖδον.

ἐν-ιδρώω, μέλ. -ώσω, ιδρώνω μέσα, μοχθῶ σε, σε Ξεν.

ἐν-ιδρύω, μέλ. -ύσω [ῥ], τοποθετώ, ιδρύω σε ένα τόπο, θεμελιώνω — Μέσ., ιδρύω, οικοδομῶ για κάποιον, σε Ηρόδ. — Παθ., τοποθετούμαι, εγκαθίσταμαι σε ένα μέρος, στον ἰδ.

ἐνι-ζεύγνυμι, ποιητ. αντί ἐν-ζεύγνυμι.

ἐν-ίζω, καθίζω εντός ή πάνω σε έναν τόπο, με αιτ., σε Ευρ.· με δοτ., σε Πλάτ.

ἐν-ίημι[ῆ], μέλ. -ήσω, αόρ. α΄ -ἦκα, Επικ. -έηκα· **I. 1.** στέλνω μέσα σε..., σε Όμηρ. **2.** θέτω, βάζω, μπήγω, εμφυτεύω, εμπνέω, με αιτ. πράγμ. και δοτ. προσ., και οἱ θάρσος ἐνὶ στήθεσσι ἐνῆκε, σε Ομήρ. Ιλ.· ἐνεῖς λύσσαν, σε Ευρ. **3.** αντιστρόφως, με αιτ. προσ. και δοτ. πράγμ., βυθίζω μέσα, τὸν Ζεὺς ἐνέηκε πόνοισι, σε Ομήρ. Ιλ. **4.** γενικά, ρίχνω εντός ή πάνω σε κάτι, με δοτ., σε Όμηρ.· λέγεται για πλοία, τα ρίχνω, τα καθελκύω προς τη θάλασσα, σε Ομήρ. Οδ.· μεταφ., προτρέπω, παρακινῶ κάποιον να κάνει κάτι, με απαρ., σε Μόσχ. **5.** στέλνω στη συνάθροιση, αποστέλλω, σε Θουκ. **6.** εγγέω, βάζω, εισάγω δηλητήριο, σε Ξεν. **II.** αμτβ., εφορμῶ, εισχωρῶ, στον ἰδ.

ἐνι-θνήσκω, **ἐνι-θρύπτω**, Επικ. αντί ἐν-θνήσκω, ἐν-θρύπτω.

ἐνικάββαλον, Επικ. αντί ἐγκατέββαλον, αόρ. β΄ του ἐγκαταβάλλω.

ἐνικάππεσον, Επικ. αντί ἐγκατέπεσον, αόρ. β΄ του ἐγκαταπίπτω.

ἐνικάτθανον, Επικ. αντί ἐγκατέθανον, αόρ. β΄ του ἐγκαταθνήσκω.

ἐνικάτθεο, **ἐνικάτθετο**, Επικ. αντί ἐγκαταθοῦ, ἐγκατέθετο και β΄ ενικ. Μέσ. αορ. β΄ του ἐγκατατίθημι.

ἐνι-κλάω, ποιητ. αντί ἐγκ-, σπάζω και μπαίνω μέσα, θραύω, συντρίβω· μεταφ., ἐνικλᾶν ὅτι νοήσω, ανατρέπει, ματαιώνει ὅ,τι ἐγὼ ἐπινοῶ, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐνι-κλείω, Επικ. αντί ἐγ-κλείω.

ἐνι-κνώσσω, ποιητ. αντί ἐγ-κνώσσω.

ἐνι-ναιετάεσκον, Επικ. παρατ. του ἐν-ναιετάω.

ἐνιοι, -αι, -α, μερικοί, Λατ. aliqui = ἔστιν οἷ, σε Ηρόδ., Ξεν. κ.λπ.

ἐνίοτε, επίρρ., αντί ἐνὶ ὅτε = ἔστιν ὅτε, κάποτε, πότε πότε, σε Ευρ. κ.λπ.

ἐνίπη, ή (ἐνίπτω), επίπληξη, κατσάδα, επίκριση, μομφή, αποδοκιμασία· επίσης, ὕβρις, κακολογία, λαιδορία, προσβολή, σε Όμηρ.

ἐνί-πλειος, -ον, Επικ. αντί ἔμ-πλεος.

ἐνιπλήσασθαι, -σθῆναι, απαρ. Μέσ. και Παθ. αορ. α΄ του ἐμπίπλημι.

ἐνι-πλήσσω, Επικ. αντί ἐμ-πλήσσω.

ἐν-ιπάζομαι, αποθ., = το ἐπόμε., σε Πλούτ.

ἐν-ιππεύω, μέλ. -σω, ππεύω σε, σε Ηρόδ.

ἐνιπρήσαι, απαρ. Επικ. αορ. α΄ του ἐμπίπρημι.

ἐνίπτω, μέλ. ἐνίψω, Επικ. αόρ. β΄ ἦν ἰπᾶπον [ῆ], επίσης και ἐνένιπον· επικρίνω, μέφομαι, αποδοκιμάζω, επιτιμῶ, ψέγω, Λατ. objurgo, σε Όμηρ.

ἐνι-σκέλλω, **ἐνι-σκήπτω**, **ἐνι-σκίμπτω**, Επικ. αντί ἐνσκέλλω κ.λπ.

ἐνισπεῖν, απαρ. αορ. β΄ του ἐνέπω.

ἐνισπήσω, μέλ. του ἐνέπω· αόρ. β΄ ἐνισπον.

ἐνίσσω, παραπλήσιος τύπος του ἐνίπτω, επιτίθεμαι, ορμῶ, προσβάλλω, μέφομαι, κατηγορῶ, σε Όμηρ.· Επικ. απαρ. ἐνισσόμεν, σε Ομήρ. Ιλ. — Παθ., ἐνισσόμενος, κακοποιούμενος, στο ἰδ.

ἐν-ίστημι, μτβ. σε Ενεργ. ενεστ., μέλ. και αόρ. α΄ και σε Μέσ. αόρ. α΄·

A. 1. βάζω, στήνω, τοποθετώ σε, ορθώνω, επιθέτω, ἐν λίθοις, σε Ξεν.· ἐν τὰς χώρας, σε Ηρόδ. **2.** Μέσ. αόρ. α΄, αρχίζω, σε Δημ. Παθ., με Ενεργ. αόρ. β΄, παρακ. και υπερσ.· **B. I.** τοποθετούμαι, στέκομαι σε ένα μέρος, σε μία θέση, στήνομαι, με δοτ., σε Ευρ.· ἐν τῷ νηῶ, σε Ηρόδ. **II.** ορίζομαι, διορίζομαι,

άρχω, εξουσιάζω, βασιλεύς *ένίστασθαι*, στον ίδ. **III.** επίκειμαι, φοβίζω, απειλώ, επικρέμαμαι, Λατ. *imminere*, με δοτ. προσ., στον ίδ.· απόλ., είμαι κοντά, βρίσκομαι σε απόσταση χεριού, επίκειμαι, αρχίζω, σηκώνομαι, εμφανίζομαι, εγείρομαι, σε Αριστοφ., Δημ.· λέγεται για χρόνο, *ό ένεστώς πολέμου*, ο παρών, ο τρέχων πόλεμος, αυτός που βρίσκεται σε εξέλιξη, σε Αισχίν.· *τά ένεστηκότα πράγματα*, οι παρούσες, οι τρέχουσες συνθήκες ή περιστάσεις, σε Ξεν. **IV.** στέκομαι ως εμπόδιο στο δρόμο, αντιστέκομαι, ανθίσταμαι, *τινι*, σε Θουκ.· απόλ., εμποδίζω, παρακωλύω, στον ίδ.
έν-ίσχω = *ένέχω*. Μέσ., *ένισχεσθαι την φωνήν*, εμποδίζω τη φωνή να βγει, σε Πλούτ. — Παθ., βασιτιέμαι, κρατιέμαι, σε Ηρόδ., Ξεν.
ένι-τρέφω, **ένι-τρίβω**, Επικ. αντί *έν-τρέφω*, *έν-τρίβω*.
ένι-φέρβομαι, Επικ. αντί *έμ-φέρβομαι*.
ένι-χραύω, **ένι-χρίμπτω**, Επικ. αντί *έγ-χραύω*, *έγ-χρίμπτω*.
ένίψω, μέλ. του *ένέπω* και του *ένίπτω*.
ένναετήρ, **-ήρος**, **ή**, επίσης **ένναέτειρα** (**ένναίω**), ένοικος, συγκάτοικος, κάτοικος, σε Ανθ.
έννα-ετηρίς, **-ίδος**, **ή** (**έτος**), περίοδος εννιά χρόνων, σε Πλάτ.
έννα-έτηρος, **-ον** (**έτος**) = το επόμ., εννιά ετών (ηλικιακά), σε Ησίοδ.
ένναέ-της, **-ες** (**έτος**), αυτός που έχει ηλικία εννιά ετών, σε Θεόκρ.· ουδ. *είνάετες*, ως επίρρ., για εννιά χρόνια, επί εννέα έτη, σε Ησίοδ.· θηλ. **ένναέτις**, **-ιδος**, σε Ανθ.
ένναέτης, **-ου**, **ό** (**ένναίω**), κάτοικος, σε Ανθ.
ένναίρειν, Επικ. αντί *έναίρειν*, σε Βατραχομ.
έν-ναίω, διαμένω, ζω, κατοικώ εντός, με δοτ., σε Ευρ.· *ένν.έκεϊ*, σε Σοφ.· με αιτ. τόπου, κατοικώ, σε Μόσχ.
έννάκις[α], επίρρ., *ένάκις*, εννιά φορές, σε Ανθ.
έν-ναυπηγέομαι, Παθ., ναυπηγώ πλοία σε έναν τόπο, σε Θουκ.
έννέα, άκλιτο, ο αριθμός εννιά, Λατ. *novem*, σε Ομηρ. κ.λπ.
έννεά-βοιος, **-ον** (**βοῦς**), αυτός που έχει αξία ίση με εννιά βόδια, σε Ομήρ. Ιλ.
έννεα-καί-δεκα, άκλιτο, δεκαεννιά, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.
έννεακαιδεκά-μηνος, **-ον** (**μήν**), ο δεκαεννιά μηνών, σε Ανθ.
έννεα-και-δεκ-ετής, **-ές** (**έτος**), αυτός που έχει ηλικία δεκαεννιά ετών, σε Ανθ.
έννεά-κρουνος, **-ον**, αυτός που έχει εννιά πηγές, όνομα βρύσης στην Αθήνα, που καλούνταν επίσης *Καλλιρόη*, σε Ηρόδ., Θουκ.
έννεά-λίνοσ, **-ον** (**λίνον**), αυτός που αποτελείται από εννιά κλωστές, σε Ξεν.
έννεά-μηνος, **-ον** (**μήν**), αυτός που είναι εννιά μηνών ή μέσα στη διάρκεια των εννιά μηνών, σε Ηρόδ.
έννεά-πηχυς, **-υ**, αυτός που έχει εννιά πήχεις, πλάτος ή μήκος, σε Ομήρ. Ιλ.
έννεάς, **-άδος**, **ή** (**έννέα**), ποσότητα εννέα μονάδων, σε Θεόκρ.
έννεά-φωνος, **ον**, (**φωνή**) = *έννεάφθογγος*, σε Θεόκρ.
έννεά-χίλιοι, **-αι**, **-α**, Επικ. αντί *ένάκις χίλιοι*, εννιά χιλιάδες, σε Ομήρ. Ιλ.
έν-νενόκασι, Ιων. αντί *έν-νενοήκασι*, γ' πληθ. παρακ. του *έννοέω*.
έννεον, Επικ. αντί *ένεον*, παρατ. του *νέω*, κολυμπώ, πλέω.
έννε-όργυιος, **-ον** (**όργυια**), αυτός που έχει μήκος εννιά οργυιές, σε Ομήρ. Οδ.
έν-νεοσσεύω, Αττ. *έν-νεοττεύω*, μέλ. *-εύσω*, **I.** επωάζω, κλωστώ νεοσσούς σε έναν τόπο, σε Αριστοφ. **II.** με αιτ., επωάζω όπως μέσα σε μία φωλιά, σε Πλάτ.
έννέπω, επιτετ. αντί *ένέπω*.
έννεσία, **ή**, Επικ. αντί *ένεσία*.

ἐν-νεύω, μέλ. -σω, κάνω σινιάλο ή νεύμα σε κάποιον, γνέφω, ρωτώ με σημάδια, σε Κ.Δ.

ἐννέ-ωρος, -ον (ῶρα), **1.** εννιαετής ή εννιά χρόνων, σε Όμηρ. **2.** αυτός που έχει ηλικία εννιά ετών, εννιάχρονος, σε Ομήρ. Οδ.

ἐννήκοντα, Επικ. αντί *ἐνενήκοντα*.

ἐννήμαρ, Επικ. επίρρ., αυτός που διαρκεί επί εννιά μέρες, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐννηφιν, βλ. [ἔνος](#).

ἐν-νοέω, μέλ. -ήσω· Ιων. μτχ. αορ. α' ἐννώσας, παρακ. ἐννένωκα· σε Αττ. επίσης ως αποθ. **ἐννοοῦμαι**, με Παθ. αόρ. ἐνενοήθην· Ιων. γ' ενικ. υπερσ. ἐννένωτο· **I. 1.** έχω στις σκέψεις μου, κατά νου, στο μυαλό μου, σκέφτομαι, μελετώ, εξετάζω, συλλογίζομαι, στοχάζομαι, σε Ηρόδ., Πλάτ.· ἐνν. μή..., φοβούμενοι μήπως..., σε Ξεν. **2.** με αιτ., σκέφτομαι ή στοχάζομαι πάνω σε ένα ζήτημα, μελετώ, εξετάζω, σε Ηρόδ., Σοφ.· ἐννοεῖν περί τινος, σε Ευρ. **3.** με γεν., σκέφτομαι, συλλογίζομαι κάτι, στον ίδ., σε Ξεν. **II.** καταλαβαίνω, εννοώ, κατανοώ, σε Τραγ. **III.** σκοπεύω, μελετώ, έχω κατά νου να κάνω κάτι, με απαρ., σε Ηρόδ., Σοφ. **IV.** σκέφτομαι, επινοώ, εφευρίσκω, Λατ. excogitare, στον ίδ., Ξεν. **V.** έχω στο μυαλό μου, συλλαμβάνω, σχηματίζω γνώμη, ιδέα, αντίληψη για κάτι, τι, σε Πλάτ., Ξεν.

ἐννοια, ή, 1. σκέψη στο μυαλό, γνώμη, ιδέα, αντίληψη, σύλληψη, συλλογισμός, στοχασμός, σε Πλάτ. **2.** σκέψη, σκοπός, σχέδιο, σε Ευρ., Ξεν.

ἐν-νομος, -ον, 1. αυτός που βρίσκεται εντός του νόμου, νόμιμος, νομότυπος, νομοταγής, σε Τραγ. κ.λπ.· ἐννομα πάσχειν, υφίσταται κάποιος νόμιμη, δίκαιη τιμωρία, σε Θουκ. **2.** λέγεται για πρόσωπα, αυτός που τηρεί τη νομιμότητα, έντιμος, ευθύς, δίκαιος, σε Αισχύλ. κ.λπ.· υποκείμενος στο νόμο, σύμφωνος προς τους νόμους, σε Κ.Δ.

ἐν-νοος, -ον, συνηρ. **ἐν-νοος, -οον**, αυτός που έχει νου, νουνεχής, εχέφρων, συνετός, μυαλωμένος, φρόνιμος, σε Αισχύλ. κ.λπ.· ἐννοος γίγνομαι, έρχομαι στα λογικά μου, συνέρχομαι, σε Ευρ.

ἐννος, βλ. [ἔνος](#).

Ἐννοσί-γαιος, ό, Επικ. αντί Ἐνοσί-γαιος (ἐνοσις, γαῖα), αυτός που σείει τη Γη, επίθ. του Ποσειδώνα, σε Όμηρ.

ἐν-νοχλέω, ποιητ. αντί *ένοχλέω*.

ἐννῶμι ή ἐννώω, Ιων. **εἴνυμι, εἰνώω**· μέλ. ἔσω, Επικ. ἔσσω· Επικ. αόρ. β' ἔσσα — Μέσ., γ' ενικ. Επικ. μέλ. ἔσατο, Επικ. ἔσσατο, ἐέσσατο — Παθ., παρακ. εἶμαι, εἶται, Επικ. β' ενικ. ἔσαι· β' και γ' ενικ. υπερσ. ἔσσο, ἔστο, Επικ. ἔεστο, γ' δυϊκ. ἔσθην, γ' πληθ. εἶατο (√FΕΣ, πρβλ. Λατ. vestio). **I.** ντύνω, σκεπάζω κάποιον άλλο, με διπλή αιτ., *κεῖνός σε χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ἔσσει*, θα σε ντύσει με χλαῖνη και χιτώνα, σε Ομήρ. Οδ. **II.** Μέσ. και Παθ., με αιτ. πράγμ., ντύνομαι με, ενδύομαι με, βάζω πάνω μου, φορώ, σε Όμηρ.· *ἀσπίδας ἔσσάμενοι*, για ψηλές ασπίδες που καλύπτουν ολόκληρο το ανθρώπινο σώμα, σε Ομήρ. Ιλ.· (ζυστὰ) *εἰμένα χαλκῶ, δόρατα, κοντάρια καλυμμένα με χαλκό*, στο ίδ.· και μεταφ., *λάϊνον ἔσσο χιτῶνα*, εσύ είχες περικαλυφθεί με λίθινο χιτώνα, δηλ. υπεβλήθεις σε θάνατο με λιθοβολισμό, στο ίδ.· μεταφ. επίσης, *φρεσι εἰμένοι ἀλκήν*, στο ίδ.

ἐν-νῦχεύω, μέλ. -σω, περνώ τη νύχτα κάπου, διανυκτερεύω, σε Σοφ.

ἐννύχιος[ι]δ, -α, -ον ή -ος, -ον (νύξ), βραδινός, βραδιάτικος, νυκτερινός, Λατ. nocturnus, σε Όμηρ., Σοφ.· *ἐννύχιοι*, οι κάτοικοι στα βασίλεια της Νύχτας, οι νεκροί, στον ίδ.

ἐν-νῦχος, -ον = το προηγ., σε Ομήρ. Ιλ., Αισχύλ.· **I.** επίρρ. *ἐννυχον ή -χα*, σε Κ.Δ. **II.** επίθ. του Άδη, σε Σοφ.

ἐννῶσαι, -νώσας, Ἰων. ἀντί *ἐννοῆσαι, -νοήσας*, ἀπαρ. και μτχ. αορ. α΄ του *ἐννοέω*.

ἐν-όδιος, -α, -ον, Επικ. **εἰν-όδιος, -η, -ον** (ὀδός), αὐτός που βρίσκεται στον ἢ πάνω στο δρόμο, κατά το δρόμο, σε Ομήρ. Ἰλ., Αἰσχύλ.· ὡς ἐπιθ. λέγεται για θεούς, που εἶχαν τα ἀγάλματά τους στην οδό των τριπόδων, Λατ. *triviales*, ὅπως για την Ἐκάτη, σε Σοφ., Ευρ.· *Ἐνοδία* = Λατ. *Trivia*, στον ἰδ.

ἐν-οικέω, μέλ. *-ήσω*· **I**. ζω, διαμένω σε ἕναν τόπο, με δοτ., σε Ευρ.· *ἐν τόπω*, σε Ξεν.· (*Θυρέαν*) *ἔδωσαν ἐνοικεῖν*, την ἔδωσαν, την παραχώρησαν σε αὐτούς για να την κατοικήσουν, σε Θουκ. **II**. με αιτ. τόπου, κατοικῶ, σε Ηρόδ., Σοφ. κ.λπ.· *οἱ ἐνοικοῦντες*, οἱ κάτοικοι, σε Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ.

ἐνοίκησις, -εως, ἡ, διαμονή σε τόπο, σε Θουκ.

ἐν-οικίζω, μέλ. Αττ. *-ιῶ*, τοποθετῶ σε ἕνα μέρος, εγκαθιστῶ κάπου — Παθ., τοποθετούμαι σε ἕνα μέρος, εγκαθίσταμαι, σε Ηρόδ.· ὁμοίως και στη Μέσ., σε Θουκ.

ἐν-οἰκίος, -ον (οἶκος), **I**. αὐτός που κατοικεῖ στο σπίτι, κατοικίδιος, οἰκόσιτος, *ἐν. ὄρνις*, ο πετεινός του κοτετσιού, σε Αἰσχύλ. **II**. ὡς ουσ. *ἐνοίκιον*, τό, το ἐνοίκιο σπιτιού, σε Δημ., Ανθ.

ἐν-οικοδομέω, μέλ. *-ήσω*, **I**. κτίζω, οικοδομῶ σε ἕνα μέρος, σε Θουκ. — Μέσ., *ἐν. τεῖχος*, κτίζοντας ἐκεῖ ἕνα φρούριο μόνοι τους, στον ἰδ. **II**. οικοδομῶ, κλείνω με τοῖχο, περιτειχίζω, στον ἰδ.

ἐν-οικος, -ον, **1**. αὐτός που διαμένει μέσα σε κάτι, κάτοικος, σε Τραγ., Θουκ. κ.λπ. **2**. Παθ., αὐτός που κατοικεῖται, σε Ευρ.

ἐν-οικουρέω, μέλ. *-ήσω*, διατηρῶ κατοικία, φροντίζω το σπίτι, κατοικῶ, διαμένω σε ἕνα μέρος, σε Λουκ.

ἐν-οινογοέω, μέλ. *-ήσω*, χύνω, γεμίζω με κρασί, σε Όμηρ.

ἐνο-λισθάνω ἢ -αίνω, μέλ. *-ολισθήσω*, ἀόρ. β΄ *-ώλισθον*, καταρρέω, υποχωρῶ, λέγεται για το ἔδαφος, σε Πλούτ.· γλιστρῶ και πέφτω, στον ἰδ.

ἐνομιλέω = *ὀμιλέω ἐν*, ἐρχομαι σε γνωριμία με κάτι, ἐξοικειώνομαι, με δοτ., σε Πλούτ.

ἐν-ομόργνυμαι, Μέσ., ἐντυπώνω, αποτυπώνω, σε Πλούτ.

ἐνοπή, ἡ (*ἐνέπω*), **1**. φωνή, κραυγή, βροντερή κραυγή, ουρλιαχτό, κρώξιμο, ὅπως των πτηνῶν, σε Ομήρ. Ἰλ.· πολεμική ἰαχή, στο ἰδ. **2**. γενικά, φωνή, σε Ομήρ. Οδ., Ευρ. **3**. λέγεται για πράγματα, ἦχος, κρότος, σε Ομήρ. Ἰλ., Ευρ.

ἐνόπλιος, -ον = το ἐπὸμ.· *ἐνόπλιος* (ενν. *ῥυθμός*), ὁ, πολεμικός ρυθμός, πολεμικό ἐμβατήριο, σε Αριστοφ., Ξεν.

ἐν-οπλος, -ον (ὄπλον), **I**. οπλισμένος, ἀρματομένος, σε Σοφ., Ευρ. **II**. αὐτός που κρύβει μέσα του οπλισμένους ἀνδρες, λέγεται για τον Δούρειο ἵππο, στον ἰδ.

ἐν-οπτρον, τό (*ὄψομαι*, μέλ. του *ὀράω*), καθρέφτης, κάτοπτρο, σε Ευρ.

ἐν-οράω Ἰων. **-έω**, μέλ. *-όψομαι*, ἀόρ. β΄ *-εἶδον*· **I**. βλέπω, ἐπισημαίνω, παρατηρῶ κάτι σε κάποιον ἢ κάτι, *τί τινι*, σε Θουκ., κ.λπ.· *τι ἐν τινι*, σε Ηρόδ. κ.λπ.· με αιτ. και μτχ. μέλ., *ἐνεώρα τιμωρίην ἐσομένην*, διέβλεπε ὅτι η ἐκδίκηση θα ἐρχόταν, στον ἰδ. **II**. κοιτάζω, προσβλέπω, ατενίζω ἢ κοιτάζω, παρατηρῶ, σε Ξεν.

ἐν-ορκος, -ον, **I**. δεσμευμένος με ὄρκο, Λατ. *juratus*, σε Σοφ., Θουκ.· με δοτ. προσ., Λατ. *addictus*, σε Σοφ. **II**. αὐτό στο ὄνομα του οποιῶου ορκίζεται κάποιος, στον ἰδ., κ.λπ.

ἐν-ορμίζω, μέλ. Αττ. *-ιῶ*, φέρνω, οδηγῶ το πλοῖο μέσα στο λιμάνι, ἐλλιμενίζω — Παθ., προσορμίζομαι, ἀγκυροβολῶ, σε Θεόγν.

ἐνορμίτης[ι], -ου, ὁ, αὐτός που βρίσκεται στο λιμάνι, σε Ανθ.

ἐν-ὄρνυμι, αόρ. *ἀ' -ᾠρσα*· Επικ. Παθ. αόρ. *β' ἐνᾠρτο*, διεγείρω, αφυπνίζω, υποκινώ κάποιον, σε Ομήρ. Ιλ. — Παθ., διεγείρομαι σε ή μεταξύ, *ἐνᾠρτο γέλως θεοῖσιν*, στο ίδ.

ἐν-ορούω, μέλ. *-ούσω*, αναπηδῶ ή τινάζομαι προς την κατεύθυνση κάποιου, με δοτ., σε Ομήρ. Ιλ.

ἐνόρχης, -ου, ὄ = *ἐνορχος*, σε Αριστοφ.· τράγος, σε Θεόκρ.

ἐνορχις, -ιος, ὄ, ή, Ιων. αντί *ἐνόρχης*, σε Ηρόδ.

ἐν-ορχος, -ον (ὄρχις), αυτός που δεν είναι ευνούχος, αυτός που έχει ὄρχεις, *ἐνορχα μῆλα*, τα κριάρια που έχουν ὄρχεις, σε Ομήρ. Ιλ.

***ἐνος, ὄ**, = το Λατ. *annus*, χρόνος, έτος, απ' όπου *ἐνιαυτός*, πρβλ. **ἄφ-ενος**, Λατ. *bi-ennis*, κ.λπ.

ἐνος, -η, -ον, μεθαιριανός, Λατ. *perendie*, μόνο στις πλάγιες πτώσεις του θηλ., γεν. *ἐνης*, Επικ. *ἐννηφι* (ενν. *ἡμέρας*), σε Ησίοδ.· Δωρ. *ἐνας*, σε Θεόκρ.· *εἰς ἐνην*, σε Αριστοφ.

ἐνος, -η, -ον, 1. αυτός που υπήρχε πριν δύο περιόδους, αυτός που ανήκει στον περσινό χρόνο, *ἐναιάρχαι*, οι δικαστές του περσινού έτους, σε Δημ.· δοτ. *ἐνη* ως επίρρ., παλιά, εδώ και καιρό, σε Αριστοφ. **2**. *ἐνη και νέα* (ενν. *ἡμέρα*), η παλιά και η νέα ημέρα, δηλ. η τελευταία ημέρα του μήνα, η οποία αποτελούνταν από δύο μέρη, εκ των οποίων το πρώτο μισό άνηκε στην παλαιά ενώ το δεύτερο στη νέα σελήνη, στον ίδ.

ἐνός, γεν. του *εἷς* και *ἓν*, ενός.

ἐνοσις, -εως, ή, δόνηση, κούνημα, κλυδωνισμός, τρεμούλιασμα, σεισμός, σε Ησίοδ., Ευρ. (από την απαρχ. *Ἔνóθω*, σείω, κουνώ).

Ἐνοσί-χθων, -ονος, ὄ, αυτός που σείει τη Γη, λέγεται για τον Ποσειδώνα, σε Όμηρ.

ἐν-ουράνιος, -ον, αυτός που βρίσκεται στον ουρανό, επουράνιος, σε Ανθ.

ἐνοχλέω, ποιητ. β' ενικ. *ἐνοχλεῖς*· παρατ. με διπλή αύξηση *ἠνώχλων*· μέλ.

ἐνοχλήσω, αόρ. *ἀ' ἠνώχλησα*, παρακ. *ἠνώχληκα*· **1**. ενοχλώ, ανησυχώ, ταραζώ, πειράζω, *τινά*, σε Πλάτ., Ξεν. κ.λπ. — Παθ., ενοχλούμαι ή δυσαρεστούμαι, στον ίδ. **2**. με δοτ., προξενώ ενόχληση ή δυσαρέσκεια σε κάποιον, στον ίδ., Δημ. κ.λπ. **3**. απόλ., γίνομαι αιτία ενόχλησης, σε Αριστοφ.

ἐνοχος, ὄ (ἐνέχω), αυτός που ενέχεται, δηλ. είναι υπεύθυνος για, υπόχρεος για κάτι, υποκείμενος σε κάποιον, με δοτ., σε Πλάτ.· *ἐν. θανάτου* (ενν. *ζημία*), υποκείμενος στην τιμωρία του θανάτου, σε Κ.Δ.

ἐν-ράπτω, μέλ. *-ψω*, ράβω κάτι μέσα σε κάτι άλλο, *τι εἷς τι*· ομοίως και στη Μέσ., σε Ηρόδ. — Παθ., ράβομαι μέσα σε, με δοτ., σε Ευρ.

ἐν-ρῖγῶ, μέλ. *-ώσω*, τρέμω ή παγώνω μέσα σε ένδυμα ή ρούχο, σε Αριστοφ.

ἐν-σεῖω, μέλ. *-σω*, **1**. κουνώ προς τα μέσα, σε Σοφ.· *κέλαδον ἐνσ. πώλοις*, οδήγησε, έστειλε τον ήχο προς τα αυτιά τους, στον ίδ. **2**. με αιτ. προσ., εξωθώ, βάζω μέσα, αναγκάζω, σπρώχνω, *ἐνσ. τινα ἀγρίαις ὁδοῖς*, στον ίδ.

ἐν-σημαίνομαι, μέλ. *-ἄνοῦμαι*· Μέσ., εκδηλώνομαι, γνωστοποιούμαι, κοινολογούμαι, σε Ξεν.

ἐν-σκέλλω, παρακ. *ἐνέσκληκα*, αποξηραίνω, μαραίνω, σε Ανθ.

ἐν-σκευάζω, μέλ. *-άσω*, **1**. ετοιμάζω, παρασκευάζω, σε Αριστοφ. **2**. ντύνομαι, φορώ ένδυμα, σε Πλούτ.· *Ἡρακλέα ἔνεσκεύασα*, σε μεταμφίεσα σε Ηρακλή, σε έντυσα όπως εκείνον, σε Αριστοφ. — Μέσ., ντύνομαι, στολίζομαι, μεταμφιέζομαι με άλλα ρούχα, στον ίδ.· εξοπλίζομαι, σε Ξεν. — Παθ., είμαι εξοπλισμένος, εφοδιασμένος, σε Ηρόδ.

ἐν-σκήπτω, μέλ. *-ψω*, **1**. εκσφενδονίζω, εξακοντίζω προς ή πάνω, *τί τι*, σε Ηρόδ. **11**. αμτβ., ρίχνω μέσα σε ή πάνω σε, στον ίδ., σε Σοφ.

ἐν-σκήμπω, ποιητ. **ἐνι-σκ-**, Επικ. τύπος του προηγ., χαμηλώνω, *οὔδει ἐνισκίμπαντε καρήατα*, για άλογα που κρεμούν, χαμηλώνουν, σκύβουν το κεφάλι τους θλιμμένα για τον χαμό του κυρίου τους, σε Ομήρ. Ιλ. — Παθ., μπήγομαι, καρφώνομαι στο έδαφος, στο ίδ.

ἐν-σκιρρώ, μέλ. -ώσω, σκληραίνω, παγιώνω, σταθεροποιώ — Παθ., γίνομαι χρόνιος, λέγεται για ασθένειες, σε Ξεν.

ἐν-σοφος, -ον, σοφός σε κάτι, σε Ανθ.

ἐν-σπονδος, ὁ (σπονδή), **I.** αυτός που περιλαμβάνεται σε ανακωχή ή συνθήκη, σε Θουκ. *ἔνσπ. τινι*, σε συμμαχία με κάποιον, σε Ευρ., Θουκ. · και ως ουσ., σύμμαχος, στο ίδ. **II.** αυτός που βρίσκεται κάτω από ανακωχή ή αυτός που έχει άδεια εισόδου σε εχθρική ζώνη, σε Ευρ.

ἐν-στάζω, μέλ. -ζω, στάζω μέσα σε κάτι, με δοτ., σε Αριστοφ. — Παθ., ενσταλάζομαι μέσα, εμποτίζομαι, εμβάλλομαι, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ.

ἐν-στᾶλάζω, μέλ. -ζω = *ἐνστάζω*, *εἷς τι*, σε Αριστοφ.

ἐνστάσις, -εως, ἡ (ἐνίσταμαι), αρχή, σχέδιο, διεξαγωγή, σε Αισχίν.

ἐνστάτης[ᾱ], -ου, ὁ (ἐνίσταμαι), αντίπαλος, εχθρός, σε Σοφ.

ἐν-στέλλω, μέλ. -στελῶ, ντύνω, ενδύω — Παθ., *στολήν ἐνεσταλμένος*, αυτός που είναι ντυμένος με στολή, σε Ηρόδ.

ἐν-στηρίζω, μέλ. -ζω, στηρίζω, καρφώνω, μπήγω — Παθ., *γαίη ἐνεστήρικτο*, καρφώθηκε γερά στη γη, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐν-στράτοπεδεύομαι, αποθ., στρατοπεδεύω, σε Ηρόδ. · ομοίως και στην Ενεργ., Θουκ.

ἐν-στρέφω, μέλ. -ψω, **1.** στρέφω μέσα, — Παθ., στρέφομαι ή κινούμαι σε έναν τόπο, με δοτ., σε Ομήρ. Ιλ. **2.** με αιτ. τόπου, *σηκοὺς ἐνστρέφειν*, επίσκεψη, επιθεώρησή τους, σε Ευρ.

ἐν-σφραγίζω, Ιων. **-σφρηγίζω**, σφραγίζω, εντυπώνω ως σφραγίδα πάνω σε κάτι άλλο, με δοτ., σε Ανθ.

ἐνταλμα, -ατος, τό = *ἐντολή*, σε Κ.Δ.

ἐν-τάμνω, Ιων. αντί *ἐν-τέμνω*.

ἐν-τᾶνύω, μέλ. -σω, ποιητ. και Ιων. αντί *ἐντείνω*, τεντώνω ή εκτείνω γερά με χορδές ή λουριά, σε Όμηρ. · *ἐντανύσας (τὸν θρόνον ἰμάσιν)*, πλέκοντάς τον με τεντωμένους ιμάντες, σε Ηρόδ. **2.** τεντώνω δυνατά τη χορδή, λέγεται για τη χορδή του τόξου, σε Ομήρ. Οδ. · επίσης, τεντώνω τόξο, δηλ. το χορδίζω, του τοποθετώ χορδές, στο ίδ. — Μέσ., *δυνήσεται ἐντανύσασθαι*, να τεντώσει το τόξο του, στο ίδ.

ἐντᾶσις, -εως, ἡ (ἐντασις), τέντωμα, τεζάρισμα, ένταση· περιορισμός, σε Πλάτ.

ἐν-τάσσω, Αττ. **-ττω**, μέλ. -ζω, τοποθετώ ή στυλώνω, κατατάσσω — Παθ., *τῶ σφενδονᾶν ἐντεταγμένῳ*, αυτός που έχει ως ορισμένο καθήκον να χρησιμοποιεῖ τη σφεντόνα, σε Ξεν.

ἐνταῦθα, Ιων. **ἐνθαῦτα**, επίρρ. (*ἐνθα*)· **I. 1.** λέγεται για τόπο, εδώ, εκεί, Λατ. hic, illic, σε Ηρόδ. κ.λπ. · *ἐνταῦθά που*, εδώ κάπου, σε Αριστοφ. **2.** όπως το *ἐνταυθοῖ*, με σημασία της κίνησης προς τόπο, εκεί, προς τα εκεί, Λατ. huc, illuc, σε Ομήρ. Ιλ., Αττ. **3.** με γεν., *ἐντ. τῆς ἡπίρου*, σε Θουκ. · *ἐντ. τῆς πολιτείας*, σε αυτό το κομμάτι της διακυβέρνησης, σε Δημ. **II. 1.** λέγεται για χρόνο, εκείνη τη στιγμή ακριβώς, τότε, σε Αισχύλ. κ.λπ. **2.** με γεν., *ἐντ. ἡλικίας*, Λατ. ad hoc aetatis, σε Πλάτ. **III.** λέγεται για ακολουθία, Λατ. deinde, αμέσως μετά, έπειτα, συνεπεία αυτού, σε Ηρόδ. **IV.** γενικά, εδώ μέσα, σε αυτό το σημείο, σε Σοφ., Πλάτ. κ.λπ. · στην παρούσα κατάσταση των πραγμάτων, σε αυτή τη θέση, σε Δημ.

ἐνταυθί[τι], Αττ. επιτετ. τύπος του προηγ., σε Αριστοφ.

ἐνταυθοῖ, επίρρ. (ἐνθα), σε αυτό το σημείο, εδώ, σε Όμηρ.

ἐντᾶφιάζω, ετοιμάζω για ταφή, εκτελώ νεκρική προετοιμασία, σε Κ.Δ.

ἐντᾶφιασμός, ὁ, ταφή, σε Κ.Δ.

ἐν-τάφιος[ἄ], **-ον (τάφος)**, **1.** αυτός που ανήκει ή χρησιμεύει στην ταφή· απ' όπου ως ουσ., ἐντάφιον, τό, το σάβανο, το νεκροσέντονο, σε Σιμων., Ανθ. **2.** ἐντάφια, τά, προσφορές προς τους νεκρούς, κτερίσματα, κηδεῖα, εκφορά λειψάνου, σε Σοφ.

ἔντεα, -ων, τά, I. πολεμικές μηχανές, πολεμικά όπλα, πανοπλίες, σε Όμηρ. **II.** σκευή, εξαρτήματα, ἔντεα δαιτός, σε Ομήρ. Οδ.: ἔντεα νηός, εξοπλισμός, εξάρτιση πλοίου, ναυτικά σύνεργα, εργαλεία, σε Ομηρ. Ύμν.: ἔντη δίφρου, ιπποσκευή, χάμουρα αλόγου, σε Αισχύλ.

ἐν-τείνω, μέλ. **-τενῶ**, παρακ. **-τέτᾶκα**, Παθ. **-τέτᾶμαι· I. 1.** τεντώνω ή εκτείνω γερά — Παθ., δίφρος ἰμᾶσιν ἐντέταται, είναι κολλημένος πάνω σε σφιχτά, γερά τεντωμένους ἰμάντες, σε Ομήρ. Ιλ.: γέφυραι ἐντεταμέναι, γέφυρα που έχει πολύ σφιχτά προσδεδεμένα τα καλώδια στήριξής της, σε Ηρόδ.·

ἐντεταμένου τοῦσώματος, όντας τεντωμένο, σφιχτό, σφριγηλό, αναζωογονημένο, σε Πλάτ. **2.** τεντώνω τόξο δυνατά, δηλ. το χορδίζω, του τοποθετώ χορδές, το τεντώνω για να τοξεύσω (πρβλ. **ἐντανύω**), σε Ευρ.· ομοίως και στη Μέσ., τεντώνω το τόξο μου, στον ίδ. — Παθ., τόξα

ἐντεταμένα, τόξα που έχουν ήδη τεντωθεί, σε Ηρόδ. **3.** ἐντείνειν ναῦν ποδί, κάνω γρήγορο το ταξίδι ενός πλοίου με το πόδι του ιστίου, τη σκότα, σε Ευρ.

4. δένω γερά, στον ίδ. **II. 1.** μεταφ., εντείνω, ασκώ δύναμη, προσπαθώ, αγωνίζομαι· ομοίως και στη Μέσ., φωνήν ἐντεινάμενος, σε Αισχίν.· ἐντεινάμενοι τήν ἄρμονίαν, υψώνοντας τον τόνο, σε Αριστοφ.· και στην Παθ., ἐντεινόμενος, βρισκόμενος υπό ένταση, σε εγρήγορση, πρόθυμος, σε Ξεν. **2.** εξακολουθώ, συνεχίζω ρωμαλέα, σε Πλούτ. **3.** ομοίως και αμτβ. στην Ενεργ., πασχίζω, μοχθώ, είμαι σφοδρός, βίαιος, φλογερός. **III.** επεκτείνομαι, απλώνομαι προς ή εναντίον, πληγήν ἐντείνειν τινί, Λατ. plagam intendere, καταφέρω χτύπημα, πλήγμα σε κάποιον, σε Ξεν. **IV.** βάζω μέσα σε στίχους, σε Πλάτ.

ἐν-τεινίζω, μέλ. Αττ. **-ιῶ**, **I.** κτίζω ή οχυρώνω, τεινίζω ένα μέρος, σε Ξεν. **II.** στη Μέσ., περιτεινίζω, δηλ. αποκλείω, φράζω, μπλοκάρω, περιχαρακώνω, σε Θουκ.

ἐντεκνόομαι, αποθ., τεκνοποιώ, γεννώ παιδιά, σε Πλούτ.

ἐν-τεκνος, -ον (τέκνον), αυτός που έχει παιδιά, σε Λουκ.

ἐν-τελευτάω, μέλ. **-ήσω**, πεθαίνω σε κάποιο μέρος, σε Θουκ.

ἐν-τελής, -ές (τέλος), **1.** πλήρης, τέλειος, σε Αριστοφ., Θουκ. **2.** λέγεται για θύματα, τέλειος, ακηλίδωτος, αμόλυντος, άθικτος, ακέραιος, σε Σοφ. **3.** λέγεται για στρατιώτες και για την εξάρτυσή τους, αυτός που βρίσκεται σε καλή κατάσταση, ικανός, αποτελεσματικός, σε Θουκ. **4.** λέγεται για ανθρώπους, αυτός που έχει μεστή ηλικία, που βρίσκεται στην ωριμότητα, σε Αισχύλ.

ἐν-τέλλω, κυρίως στη Μέσ., μέλ. **-τελοῦμαι**, παραγγέλλω, διατάζω, προστάζω, τί τινι, σε Ηρόδ. κ.λπ.· ἐντέλλεσθαι ἀπό γλώσσης, προστάζω κάποιον με τα λόγια, στον ίδ. — Παθ., τὰ ἐντεταλμένα, διαταγές, προσταγές, στον ίδ., Ξεν.

ἐν-τέμνω, Ιων. **-τάμνω**, μέλ. **-τεμῶ**, **I.** κόβω, χαράζω πάνω, ἐν τοῖσι λίθοισι γράμματα, σε Ηρόδ. **II.** τέμνω, κόβω, **1.** σφάζω θύμα, θυσιάζω, σε Θουκ. **2.** κόβω, κομματιάζω, τεμαχίζω, ψιλοκόβω, όπως τα βότανα σε φαρμακευτικό

παρασκευάσμα, *ἄκος ἐντ.*, σε Αισχύλ. **3.** κόβω, τέμνω, διαιρώ στα δύο, σε Λουκ.

ἔντερον, τό (ἐντός), έντερο, *έντερον οίός*, χορδή τόξου από έντερο προβάτου, σε Ομήρ. Οδ.: κυρίως στον πληθ., *έντερα*, έντερα, εντόσθια, σπλάχνα, σε Ομήρ. Ιλ., Αττ.

έντερόνια, ή, ξυλεία πλοίου, τροφή, σε Αριστοφ.

έντεσι-εργός, -όν (ἔργον), αυτός που δουλεύει σε ζυγό, υποζύγιος, *ήμίονοι έντ.*, μουλάρια που έλκουν, σύρουν, τραβούν άμαξα, σε Ομήρ. Ιλ.

έντέταμαι, Παθ. παρακ. του *έντείνω*.

έντεταμένως, επίρρ., σφοδρά, με ένταση, ρωμαλέα, γερά, δυνατά, σε Ηρόδ.

έντεϋθεν, Ιων. **ένθεϋτεν**, επίρρ. (*ένθεν*): **I.** λέγεται για τόπο, από εδώ ή από εκεί, Λατ. *hinc* ή *illinc*, σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ. **II.** λέγεται για χρόνο, στο μέλλον, στο εξής, από τότε, έκτοτε, αμέσως μετά, σε Ηρόδ. κ.λπ.: *τούντεϋθεν*, σε Ευρ.: *τάντεϋθεν*, ό,τι υπολείπεται, στο εξής, σε Αισχύλ. **III.** μτβ., εκ τούτου, εξαιτίας αυτού, σε Θουκ.

έντευθενί[τι], επιτετ. τύπος του προηγ., σε Αριστοφ.

έντευκτικός, -ή, -όν, ευπροσήγορος, γλυκομίλητος, σε Πλούτ.

έντευξις, -εως, ή (έντυγχάνω), **1.** τυχαία συνάντηση κάποιου, συναναστροφή, συνομιλία, γνωριμία, συνέντευξη, επικοινωνία, *τινος*, με κάποιον, σε Αισχίν. **2.** παράκληση, αίτηση, αναφορά, σε Πλούτ.: μεσολάβηση, συνηγορία, μεσιτεία για κάποιον, σε Κ.Δ.

έν-τευτλάνομαι, Παθ., μαγειρεύομαι στην κατσαρόλα με παντζάρια (*τεϋτλον*), σε Αριστοφ.

έν-τεχνος, -ον (τέχνη), αυτός που είναι εντός των ορίων της τέχνης, που εμπίπτει στο πεδίο της, καλλιτεχνικός, σε Πλάτ.

έν-τήκω, μέλ. -ζω, **I.** χύνω κάτι λυωμένο μέσα σε, *μόλιβδον*, σε Πλούτ. **II.** Παθ., με Ενεργ. παρακ. *έντέτηκα*, **1.** λέγεται για αισθήματα, διεισδύω βαθιά μέσα σε, σε Σοφ. **2.** λέγεται για πρόσωπα, είμαι απορροφημένος από κάτι, στον ίδ.

έντί, Δωρ. αντί *έστί* ή *είστί*, γ' ενικ. και πληθ. του *είμι* (sum).

έν-τίθημι, μέλ. -θήσω· απαρ. ποιητ. αορ. α' *ένθέμεν*: **1.** θέτω, βάζω μέσα σε πλοίο, σε Ομήρ. Οδ., Αττ.: ομοίως και στη Μέσ., σε Ομήρ. Οδ.: έπειτα, γενικά, βάζω μέσα σε, σε Ησιόδ., Ηρόδ. κ.λπ. **2.** μεταφ., βάζω μέσα σε κάποιον, εμπνέω, σε Θεογν., Ξεν. — Μέσ., *χόλον ένθεο θυμῶ*, εναπόθεσες στην ψυχή σου οργή, σε Ομήρ. Ιλ.: *πατέρας ένθεο τιμῆ*, τίμησε τους πατέρες μας, στο ίδ. **3.** βάζω κάτι στο στόμα κάποιου, *τί τινι*, σε Αριστοφ.: στη Μέσ., *ένθοϋ*, βάλει μέσα, δηλ. φάε, στον ίδ.

έν-τίκτω, μέλ. -τέξομαι, **I. 1.** γεννώ ή δημιουργώ κάπου, με δοτ., σε Ευρ.: *φά έντ. ές την ίλύν*, ρίχνω, γεννώ αυγά μέσα στη λάσπη, σε Ηρόδ. **2.** δημιουργώ ή προξενώ σε κάποιον κάτι, *τί τινι*, σε Ευρ. **II.** μτχ. παρακ. *έντετοκώς*, αμτβ., αυτός που γεννήθηκε εντός, έμφυτος, σύμφυτος, σε Αριστοφ.

έντιλάω, μέλ. -ήσω, Λατ. *incasare*, πιτσιλίζω κάτι πάνω σε κάποιον, *τί τινι*, σε Αριστοφ.

έν-τιμάω, μέλ. -ήσω, εκτιμά ή συνυπολογίζω, σε Δημ.

έν-τίμος, -ον (τιμή), **1.** λέγεται για πρόσωπα, τιμημένος, εκτιμώμενος, σε Σοφ. κ.λπ.: με δοτ. πράγμα., τιμώμενος με ή σε κάτι, σε Ευρ.: *οί έντιμοι*, άνδρες που έχουν αξίωμα, άνδρες με υψηλή κοινωνική θέση, αξιοσεβάστοι, σε Ξεν. **2.** λεγεται για πράγματα, αξιότιμος, σε Σοφ. **3.** επίρρ., *έντίμως έχειν*, είναι σε τιμή, είναι σε υπόληψη, σε Ξεν.

έντμημα, -ατος, τό (έντέμνω), εντομή, χαραματιά, εγκοπή, χαρακιά, σε Ξεν.

ἔντο, γ' πληθ. Μέσ. αορ. β' του ἴημι.

ἐντολή, ἢ (ἐντέλλω), προσταγή, παραγγελία, διαταγή, εντολή, σε Ηρόδ. κ.λπ.

ἐντομος, -ον (ἐντέμνω), κομμένος σε τεμάχια, τεμαχισμένος· ουδ. πληθ.

ἐντομα, σφάγια θυσιών, σε Ηρόδ.

ἐντονος, -ον (ἐντείνω), λέγεται για πρόσωπα, ρωμαλέος, ισχυρός· μεταφ., επίμονος, σοβαρός, ἐνθερμος, παθιασμένος, σφοδρός, βίαιος, σε Ηρόδ., Αττ.· επίρρ. ἐντόνως, θερμά, βίαια, σε Θουκ., Ξεν.

ἐν-τοπος, -ον, αυτός που είναι σε ή από έναν τόπο, σε Σοφ.

ἐντορεύω, μέλ. -σω, λαξεύω, σκαλίζω, χαράσσω ανάγλυφο πάνω σε κάτι, σε Πλούτ.

ἐντος, τό, βλ. **ἔντεα**, τά.

ἐντός, επίρρ. (ἐν), εντός, μέσα σε, εσωτερικά, μέσα, Λατ. intus, αντίθ. προς το ἐκτός· **I. 1.** ως πρόθ. με γεν., *τείχεος ἐντός*, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἐντός Ὀλύμπου*, σε Ησίοδ. κ.λπ.· *ἐντός ἐμαυτοῦ*, στα λογικά μου, σε Ηρόδ.· ομοίως και ἀπόλ., *ἐντόςῶν*, σε Δημ.· επίσης με ρήματα κίνησης, *τείχεος ἐντός ἰέναι*, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** εντός, δηλ. από αυτήν την πλευρά, Λατ. citra, *ἐντός τοῦ Ἄλλου ποταμοῦ*, σε Ηρόδ., κ.λπ. **3.** λέγεται για χρόνο, μέσα σε, εντός του διαστήματος, *ἐντός εἴκοσιν ἡμερῶν*, σε Θουκ.· *ἐντός ἐσπέρας*, πλησίον, κοντά, δηλ. λίγο πριν, το ἀπόγευμα, σε Ξεν. **II.** ἀπόλ., εντός, μέσα σε, *ἐντός ἐέργειν*, σε Ὀμηρ.· *ἐντός ἔχειν*, σε Θουκ.· *τὰ ἐντός*, τα εσωτερικά μέρη του σώματος, σωθικά, εντόσθια, στον ἴδ.

ἐντοσθε, πριν από φωνήεν -θεν, επίρρ., από μέσα, σε Ομήρ. Οδ.· επίσης ἐντός, εντός, μέσα σε, ἀπόλ. ή με γεν., σε Ομήρ. Ιλ.

ἐντράγειν, απαρ. αορ. β' του ἐντρώγω.

ἐν-τρᾶγωδέω, μέλ. -ήσω, περιφέρομαι καμαρωτός ανάμεσα σε, *πισί*, σε Λουκ.

ἐν-τρέπω, μέλ. -τρέπω, **I.** στρέφω, *τὰ νῶτα*, σε Ηρόδ.· τροποποιώ, μεταβάλλω, αλλάζω, μετατρέπω, σε Λουκ. **II. 1.** Μέσ. ή Παθ., αορ. β' *ἐνετράπην [ᾗ]*, στρέφομαι, καθυστερώ, διστάζω, σε Σοφ. **2.** με γεν. προσ., στρέφομαι προς κάποιον, δίνω προσοχή, αποδίδω, απονέμω σεβασμό, σέβομαι ή εκτιμώ, σε Ὀμηρ., Τραγ. **3.** με απαρ., φροντίζω να, σε Θεόγν. **4.** ἀπόλ., ντρέπομαι ή φοβάμαι, σε Κ.Δ.

ἐν-τρέφω, μέλ. -θρέπω, ανατρέφω στο σπίτι, σε Ευρ.· ομοίως και στη Μέσ., σε Ησίοδ. — Παθ., μεγαλώνω σε έναν τόπο, με δοτ., σε Ευρ.

ἐν-τρέχω, μέλ. -δράμοῦμαι, **I.** τρέχω μέσα σε, *εἰ ἐντρέχει ἀγλαὰ γυῖα*, αν τα μέλη του σώματός του κινούνταν ελεύθερα μέσα σε (στην πανοπλία), στην Ομήρ. Ιλ. **II.** γλιστρώ μέσα σε, εισέρχομαι, εισβάλλω, σε Ανθ.

ἐντρίβης, -ές, μεταφ. από τη λυδία λίθο, αυτός που δοκιμάζεται με τρίψιμο, δοκιμασμένος, ἔμπειρος σε κάτι, με δοτ., σε Σοφ.

ἐν-τρίβω[ι], μέλ. -ψω, **I. 1.** τρίβω πάνω σε κάτι, με δοτ., σε Λουκ. **2.** μεταφ., *ἐντρ. κόνδυλόν τινι*, ξυλοφορτώνω κάποιον, γρονθοκοπώ, σε Πλούτ.· ομοίως και στη Μέσ., σε Λουκ. **II.** με αιτ. προσ., τρίβω, περιποιούμαι κάποιον με καλλυντικά, σε Ξεν. — Παθ., καλλωπίζομαι, αλείφομαι, βάφομαι, στον ἴδ.

III. εξαφανίζω, εξαλείφω, σβήνω με τρίψιμο, σε Αριστοφ.

ἐντριμμα, -ατος, τό, καλλυντικό είδος, σε Πλούτ.

ἐντρίτωνίζω, (ἐν, τρίτος), ανακατεύω τρία μέρη νερού με δύο μέρη κρασιού· λογοπαίγνιο στο όνομα ή *Τριτογενής*, σε Αριστοφ.

ἐν-τριχος, -ον (θρίξ), μαλλιαρός, τριχωτός, σε Ανθ.

ἐντριψις, -εως, ἢ (ἐντρίβω), τρίψιμο, προστριβή, σε Ξεν.

ἐν-τρομος, -ον (τρέμω), τρομαγμένος, φοβισμένος, σε Πλούτ., Κ.Δ.

ἐν-τροπᾶλίζομαι, Παθ., θαμιστικό του *ἐντρέπω*, στρέφομαι και βλέπω προς τα πίσω, λέγεται για στρατιώτες που υποχωρούν, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐντροπή, ἢ (ἐντρέπω), στροφή, γύρισμα, στρίψιμο προς, *ἐντροπήν τινος ἔχειν*, σεβασμός ἢ εκτίμηση προς κάποιον, σε Σοφ.· ντροπή, προσβολή, ὄνειδος, αιτία ντροπῆς, σε Κ.Δ.

ἐντροπία, ἢ, τέχνασμα, ραδιουργία, σε Ομηρ. Ὑμν.

ἐντροφος, -ον (ἐντρέφω), **1.** αυτός που ζει ἢ τρέφεται με κάτι, με δοτ., σε Σοφ. **2.** ως ουσ., ἀνάθρεμμα, σε Ανθ.

ἐν-τρῦθάω, μέλ. -ήσω, **I.** γλεντώ, διασκεδάζω με κάτι, με δοτ., σε Μένανδρ.· ἀπόλ., εἶμαι, φαίνομαι τρυφηλός, σε Ξεν. **II.** εμπαίζω, κοροϊδεύω, περιγελώ κάποιον, *τινί*, σε Ευρ.

ἐν-τρώγω, μέλ. -ζομαι, αόρ. β' *ἐνέτρωγον*· τρώω ἀπληστα ἢ λαίμαργα, καταβροχθίζω, σε Αριστοφ.· με γεν., τρώω λαίμαργα ἀπό κάτι, σε Λουκ.

ἐν-τυγχάνω, μέλ. -τεύζομαι, αόρ. β' *ἐνέτῤυχον*, παρακ. *ἐντετύχηκα*, μτχ. Παθ. αορ. α' *ἐντευχθεῖς*, με Ενεργ. σημασία· **I. 1.** σκοντάφτω πάνω, βρίσκω τυχαία, συναντώ, συναντιέμαι με κάποιον ἢ κάτι, με δοτ., σε Ηρόδ. κ.λπ.· ἀπόλ., *ὀέντυχών*, ο πρώτος που μας συναντά, οποιοδήποτε τυχαίο πρόσωπο, σε Θουκ.· λέγεται για κεραυνό, πλήττω, πέφτω πάνω σε, χτυπώ, με δοτ., σε Ξεν.· ομοίως λέγεται και για δυστυχήματα, σε Αισχύλ. **2.** σπανίως, ὅπως το *τυγχάνω*, με γεν., *λελυμένης τῆς γεφύρης ἐντυχόντες*, βρίσκοντας τη γέφυρα διαλυμένη, σε Ηρόδ.· *ἐντυχών Ἀσκληπιδῶν*, συναντώντας τους, σε Σοφ. **II. 1.** συναναστρέφομαι, συνομιλώ με κάποιον, *τινί*, σε Πλάτ. **2.** μεσολαβώ, μεσιτεύω, παρεμβαίνω, ικετεύω, παρακαλώ, *τινί*, σε Κ.Δ., Πλούτ.· με απαρ., ικετεύω, παρακαλώ κάποιον να κάνει κάτι, στον ίδ. **III.** λέγεται για βιβλία, συναντώ (δηλ. τυχαίνει να έρθουν στα χέρια μου), σε Πλάτ.· απ' ὅπου, διαβάζω, σε Λουκ.

ἐν-τυλίσσω, μέλ. -ζω, περιτυλίγω, σε Αριστοφ.

ἐν-τύνω[ῦ], παρατ. -έντυνον, μέλ. *ἐντύνω*, αόρ. α' *ἐντύνα*· επίσης *ἐντύω [ῦ]*, παρατ. *έντυον*· εξοπλίζω, εφοδιάζω, στολίζω, διακοσμώ, ετοιμάζω, σε Ομηρ.· *δέπας δ' έντυνον* (προστ. αορ. α') παρασκεύασε, ετοιμάσε το ποτήρι, δηλ. ανάμειξε το κρασί, σε Ομήρ. Ιλ.· *εὔ έντύνασαν ἔ αὐτήν*, στολίζοντας τον εαυτό της καλά, στο ίδ. — Μέσ., *ὄφρα τάχιστα έντύνεται* (Επικ. αντί *έντύνη*) μπορεί να σε ετοιμάσει πολυ γρήγορα, σε Ομήρ. Οδ. — Μέσ. με αιτ., ετοιμάζω για τον εαυτό μου, *έντύνεσθαι δαῖτα, δείπνον*, σε Ομηρ.

ἐν-τύπας (τύπος), επίρρ., *έντυπας έν χλαίνη κεκαλυμμένος* (λέγεται για τον Πρίαμο και το πένθος του), τυλιγμένος στο μανδύα του, στο χιτόνα του τόσο στενά, ὅστε να φαίνονται τα μέλη του σώματός του, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐν-τύπώω, μέλ. -ώσω, εγγαράζω, εγγλύφω, σκαλίζω στην επιφάνεια, σε Πλούτ.

ἐν-τύφω[ῦ], μέλ. -θύψω, καπνίζω κάτι, ρίχνω πάνω του καπνό, ὅπως κάνει κάποιος στις σφήκες, σε Αριστοφ.

έντύω, βλ. [έντύνω](#).

Ένυάλιος[ἄ], ὄ, **I. 1.** ο Πολεμοχαρής, επίθ. του Άρη, σε Ομήρ. Ιλ., Σοφ. κ.λπ. **2.** ως προσηγορικό ὄνομα, πόλεμος, μάχη, σε Ευρ. **II.** ως επίθ., πολεμικός, μαινόμενος, βίαιος, ἐξάλλος, άγριος, σε Θεόκρ.

ἐν-υβρίζω, μέλ. Αττ. -ιῶ, προσβάλλω, κακολογώ ἢ κοροϊδεύω, εμπαίζω κάποιον για κάτι, με δοτ., σε Σοφ.· *τινά έν κακοῖς*, σε Ευρ.

ἐν-υδρις, ἢ, γεν. -ιος (*ῦδωρ*), νερόφιδο, σε Ηρόδ.

ένυδρό-βιος, -ον, αυτός που ζει στο νερό, σε Ανθ.

ἔν-υδρος, -ον (ὔδωρ), 1. αυτός που έχει νερό μέσα του, που περιέχει, συγκρατεί νερό, *ἔν. τεῦχος*, δηλ. μάνιο, λουτρό, σε Αισχύλ.· λέγεται για χώρες, αυτές που αρδρευονται καλά, σε Ηρόδ.· *ἔν. φρούριον*, εφοδιασμένο, προμηθευμένο με νερό, σε Ξεν. **2.** φτιαγμένος από νερό, υδάτινος, σε Ευρ. **3.** αυτός που ζει μέσα στο νερό ή κοντά σε αυτό, λέγεται για τις Νύμφες, σε Σοφ.· λέγεται για φυτά, σε Αριστοφ.

ἔνυξα, αόρ. α΄ του *νύσσω*.

ἔν-ύπνιον, τό (ὔπνος), 1. αυτό που βλέπεται στον ύπνο, *ἐνύπνιον ἦλθεν ὄνειρος*, όνειρο ή όραμα ήρθε κατά τη διάρκεια του ύπνου, σε Ομήρ. Οδ.· απ΄ όπου ως επίρρ., *ἐνύπνιον ἐστιᾶσθαι*, φαγοπότι με το Βαρμηχίδη (από τις «Χίλιες και μια νύχτες»), δηλ. φαγοπότι που φαίνεται ωραίο αλλά τελικά δεν ανταποκρίνεται στις προσδοκίες, είναι απατηλό και ψεύτικο, σε Αριστοφ. **2.** απλώς, το όνειρο, σε Ηρόδ., Αττ.

ἔν-ύπνιος, -ον (ὔπνος), αυτός που εμφανίζεται στα όνειρα, σε Αισχύλ.

ἐνύσταξα, αόρ. α΄ του *νυστάζω*.

ἔν-ὑφαίνω, μέλ. -*ἄνω*, υφαίνω, κεντώ διακοσμητικό σχέδιο — Παθ., υφαίνομαι, σε Ηρόδ.

ἐνῦφαντός, -όν, υφαντός, κεντημένος, σε Θεόκρ.

Ἐνῦώ, γεν. -*όος*, συνηρ. -*οῦς*, ἤ, η Ενωώ, θεότητα του πολέμου, αντιστοιχη της ρωμ. Bellona, σε Ομήρ. Ιλ., Αισχύλ.

ἔν-ωθέω, αόρ. α΄ -*έωσα*, ωθώ, σπρώχνω προς τα μέσα ή πάνω σε, σε Πλούτ., Λουκ.

ἐνωμοτ-άρχης, ή -αρχος, -ου, ό, αρχηγός *ἐνωμοτίας*, σε Θουκ., Ξεν.

ἐνωμοτία, ή, ομάδα ενόρκων στρατιωτών, υποδιαίρεση του σπαρτ. στρατού, ο *λόχος* περιελάμβανε τέσσερις *πεντηκοστές*, κάθε *πεντηκοστής* περιελάμβανε τέσσερις *ἐνωμοτίας* και κάθε *ἐνωμοτία* τριανταδύο άνδρες, σε Θουκ., Ξεν.

ἐν-ώμοτος, -ον (ῥμνυμι), I. δεμένος με όρκο, σε Σοφ.· επίρρ. -*τως*, ενόρκως, σε Πλούτ. **II.** συνωμότης, δολοπλόκος, σκευωρός, στον ίδ.

ἐνωπάδιως, επίρρ., κατά πρόσωπο, κατάμουτρα, απερίφραστα, σε Ομήρ. Οδ.

ἐν-ωπή, ή (ῥψ), πρόσωπο, μορφή, δοτ. *ἐνωπή*, ως επίρρ., κατά πρόσωπο, ανοιχτά, φανερά, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐνώπια, τά, ο διπλανός τοίχος από εκείνον που πρωτοαντικρίζουμε όταν εισερχόμαστε σε ένα κτίριο ή αλλιώς οι πλευρικοί τοίχοι της εισόδου, σε Όμηρ.

ἐν-ώπιος, -ον (ῥψ), I. αυτός που βρίσκεται κατά πρόσωπο, πρόσωπο με πρόσωπο, σε Θεόκρ. **II.** ουδ. *ἐνώπιον*, πρόθ. με γεν., όπως το Λατ. *coram*, σε Κ.Δ.

ἐνῶρσα, αόρ. α΄ του *ἐνόρνωμι*· **ἐν-ῶρτο**, γ΄ ενικ. Επικ. Παθ. αόρ. β΄.

ἐνῶσα, Ιων. συνηρ. του *ἐνόησα*, αόρ. α΄ του *νοέω*.

ἐν-ωτίζομαι, αποθ. (*οῦς*), ακούω κάτι, αφουγκράζομαι, προσέχω, *τί*, σε Κ.Δ. **ἔξ**, Λατ. *ex*, τύπος της πρόθ. *ἐκ*, πριν από φωνήεν και πριν από ορισμένα σύμφωνα, όπως τα *ρ, σ*.

ἔξ, οί, αί, τά, άκλιτο, ἔξι, σε Όμηρ. κ.λπ.· στο σύνθετα πριν από τα *δ, κ, π* γίνεται *ἐκ*, όπως *ἐκδραχμος, ἐκκαίδεκα, ἐκπλεθρος*· ή παρεμβάλλεται το *α*, όπως στο *ἐξάκλιτος*, σε κ.λπ.

ἔξαγγελία, ή, πληροφορία που δίνεται στον εχθρό (κατασκοπεία), σε Ξεν.

ἔξ-αγγέλλω, μέλ. -*ελῶ*, γνωστοποιώ ειδήσεις, προδίδω, λέγεται για προδότες και λιποτάκτες, σε Ομήρ. Ιλ., Αττ. — Μέσ., διηγούμαι, σε Ηρόδ., Σοφ.· με απαρ., υπόσχομαι να κάνω, σε Ευρ. — Παθ., γνωστοποιούμαι, σε Ηρόδ.· απρὸς., *ἔξαγγέλλεται*, γνωστοποιείται, στον ίδ.

ἐξ-ἄγγελος, ὁ, ἡ, I. αγγελιαφόρος που μεταφέρει ειδήσεις, νέα, εσωτερικά μυστικά, πληροφοριοδότης, σε Θουκ. κ.λπ. **II.** στο θέατρο, οι *ἄγγελοι* μετέφεραν ειδήσεις από μακριά, ενώ οι *ἐξάγγελοι* ανέφεραν ὅσα γίνονταν πίσω από τη σκηνή, ὅπως σε Σοφ.

ἐξάγγελτος, -ον, ανακοινωμένος, αυτός που ἔχει αποκαλυφθεῖ, φανερός, σε Θουκ.

ἐξ-ἄγιζω, διώχνω, απομακρύνω κάποιον ὡς μιὰρό — Παθ., μτχ. αορ. α' *ἐξαγισθείς*, σε Αισχύλ.

ἐξἄγινέω, Ιων. ἀντί *ἐξάγω*, κάνω κάποιον να προχωρήσει, σε Ηρόδ.

ἐξάγιστος, -ον (ἐξαγίζω), I. αφιερωμένος στο κακό, καταραμένος, απεχθής, αποτρόπαιος, απαίσιος, σε Δημ., Αισχίν. **II.** *ἐξάγιστα*, ιερά, ὅσια πράγματα, θέματα πίστεως, θρησκείας, σε Σοφ.

ἐξ-ἄγνῦμι, μέλ. -άζω, σπάζω και ξεκολλώ, συντριβώ, ξεσχίζω, αποσπώ, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐξ-ἄγοράζω, μέλ. -σω, **I.** κερδοσκοπώ, σε Πλούτ. **II.** απελευθερώνω, απολυτρώνω, σε Κ.Δ.· ομοίως και στη Μέσ., στο ἰδ.

ἐξἄγορευτικός, -ή, -όν, κατάλληλος να εξηγήσει κάτι, *τινος*, σε Λουκ.

ἐξ-ἄγορεύω (ο αόρ. συμπληρώνεται ἀπό τον τύπο *ἐξεῖπον*, ο μέλ. και ο παρακ. ἀπό τα *ἐξερῶ, ἐξείρηκα*), εξιστορώ, γνωστοποιώ, διακηρύσσω, σε Ομήρ. Οδ.· προδίδω μυστικό ἢ αποκαλύπτω κάτι ἀπόρρητο, σε Ηρόδ.

ἐξ-αγριαίνω, μέλ. -ἄνω, κάνω κάποιον ἄγριο, σε Πλάτ. — Παθ., εἶμαι ἢ γίνομαι ἄγριος, στον ἰδ.

ἐξ-αγριόω, μέλ. -ώσω, **I.** κάνω κάτι ἄγριο ἢ το καθιστώ χέρσο, ἔρημο, ἀκαλλιέργητο — Παθ., εἶμαι ἢ γίνομαι ἄγριος, σε Αισχίν. **II.** ομοίως το προηγ., κάνω κάποιον ἄγριο, εξαγριώνω, εξοργίζω, εξάπτω, εκνευρίζω, σε Ηρόδ., Ευρ.

ἐξ-άγω, μέλ. -ζω, αόρ. β' -ήγαγον· οδηγώ προς τα ἔξω, **I. 1. α)** λέγεται για πρόσωπα, φέρνω ἢ βγάζω ἔξω ἀπό ἓνα μέρος, σε Ομήρ. κ.λπ.· φέρνω στον κόσμο, σε Ομήρ. Ιλ.· οδηγώ κάποιον προς εκτέλεση, θανάτωση, σε Ηρόδ. **β)** οδεύω, βηματίζω, προχωρώ σε πορεία (ενν. *στρατόν*), σε Ξεν.· γενικά, εξέρχομαι, βγαίνω ἔξω, στον ἰδ. **2.** διώχνω κάποιον ἀπό ἰδιοκτησία για την οποία εγείρει αξιώσεις, σε Δημ. κ.λπ. **II.** λέγεται για εμπορεύματα, ἐξάγω, σε Αριστοφ. κ.λπ. — Παθ., *τὰ ἐξαγόμενα*, εξαγωγήματα εμπορεύματα, σε Ξεν. **2.** τραβώ, ἀντλώ νερό, στον ἰδ. **3.** λέγεται για οικοδομή, τραβώ προς τα ἔξω, επεκτείνω, σε Θουκ. **III.** διεγείρω, προκαλώ, *δάκρυ*, σε Ευρ. — Μέσ., *γέλωτα ἐξάγεσθαι*, σε Ξεν. **IV.** δείχνω το δρόμο, οδηγώ, παρασύρω, συναρπάζω, διεγείρω, *τινά*, σε Ευρ., Θουκ.· και με αρνητική σημασία, παρακινώ, θέτω σε πειρασμό, προκαλώ, δελεάζω, στον ἰδ. — Παθ., παρακινούμαι να..., με ἀπαρ., σε Ξεν.

ἐξἄγωγή, ἡ, 1. προέλαση στρατιωτών, σε Ξεν. **2.** ἐφέλκωση, τράβηγμα πλοίου ἔξω ἀπό τη θάλασσα, σε Ηρόδ. **3.** μεταφορά εμπορευμάτων προς τα ἔξω, εξαγωγή εμπορευμάτων, στον ἰδ., Αττ.

ἐξ-ἄγωνίζομαι, μέλ. Αττ. -ιοῦμαι, ἀποθ.· διαγωνίζομαι, σε Ευρ.

ἐξ-αγώνιος, -ον, αυτός που βρίσκεται ἐκτός στόχου, ἀτοπος, ἀσχετος, σε Λουκ.

ἐξἄδ-αρχος, -ον (ἐξἄς), ἀρχηγός σώματος ἔξι ἀνδρῶν, σε Ξεν.

ἐξ-ἄδω, μέλ. -άσομαι, **I.** ἀποχαιρετώ με τραγούδια, τραγουδώ το τελευταῖο μου ἄσμα, λέγεται για τον κύκνο, σε Πλάτ. **II.** μτβ., ψάλλω, διηγούμαι με ὠδή, ἐπαινώ, ἐγκωμιάζω, ἐξυμνώ, σε Ευρ.

ἐξαιρίω, Ιων. ἀντί *ἐξαίρω*.

ἐξ-ἄερῶ, μέλ. -ώσω (ἀήρ), εξαερίζω, εξατμίζω, σε Λουκ.

ἐξ-α-ετής, -ές ή -έτης, -ες (ἔτος), **I.** αυτός που είναι ἑξί ετών (ηλικιακά): θηλ.

ἐξ-αέτις, -ιδος, σε Θεόκρ. **II.** αυτός που αποτελείται από ἑξί χρόνια, χρόνος, σε Πλούτ., — επίρρ. ἐξάετες, για ἑξί χρόνια (για μια εξαετία), σε Ομήρ. Οδ.

ἐξ-αθροίζομαι, Μέσ., αναζητώ και συγκεντρώνω, σε Ευρ.

ἐξ-αθυμέω, μέλ. -ήσω, αποκαρδιώνομαι, απελπίζομαι, σε Πλούτ.

ἐξ-αιάζω, οδύρομαι, θρηνώ δυνατά, σε Ευρ.

ἐξ-αιμάσσω, Αττ. -ττω, μέλ. -ζω, κάνω κάποιον να ματώσει, σε Ξεν.

ἐξ-αίνυμαι, Επικ. αποθ.: βγάζω, απάγω κάτι από κάπου, σε Ομήρ. Οδ.: με διπλή αιτ., ἐξάινυτο θυμόν ἀμφοτέρω, αφαιρούσε την ζωή και από τους δύο, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐξ-αίρεσις, -εως, ή, εξαγωγή, βγάλσιμο, εξόρυξη, σε Ηρόδ.: τρόπος αφαίρεσης ή εξαγωγής, στον ίδ.

ἐξ-αιρετέος, -α, -ον, ρημ. επίθ., **I.** αυτός που πρέπει να αφαιρεθεί ή να απομακρυνθεί, σε Ξεν. **II.** ἐξαιρετέον, αυτό που πρέπει να αφαιρεθεί, να αποβληθεί: αυτός που πρέπει να επιλεγεί έναντι άλλων, εκλεκτός, διαλεκτός, στον ίδ.

ἐξ-αιρετός, -ή, -όν, **I.** αυτός που μπορεί να αφαιρεθεί, φορητός, κινητός, σε Ηρόδ. **II.** 1. ἐξαιρετός, -ον, επίλεκτος, διαλεκτός, εκλεκτός, Λατ. eximius, σε Όμηρ. κ.λπ. **2.** αυτός που έχει αποκλεισθεί, σε Ευρ., Θουκ. κ.λπ.: ιδιαίτερος, αξιοσημείωτος, αξιόλογος, σε Δημ.

ἐξ-αιρέω, μέλ. -ήσω, αόρ. β' ἐξείλον, Επικ. ἔξελον, απαρ. ἐξελεῖν — Παθ., παρακ. ἐξήρημαι, Ιων. -αράιρημαι, σε Ηρόδ.: **I.** αφαιρώ ένα πράγμα από κάτι άλλο, τί τινος, σε Όμηρ. κ.λπ.: ἔκ τινος, σε Ηρόδ. κ.λπ.: απλώς, εξάγω, βγάζω, νηδύν, στον ίδ. — Μέσ., αφαιρώ κάτι για ιδίαν χρήση, σε Ομήρ. Ιλ.: ἐξ. τὰ φορτία, εκφόρτωση αυτών, σε Ηρόδ. **II.** **1.** επιλέγω ανάμεσα σε άλλους, εκλέγω, ξεχωρίζω, διαλέγω, σε Όμηρ. κ.λπ. — Μέσ., διαλέγω για τον εαυτό μου, παίρνω ως λεία, στον ίδ. — Παθ., αποδίδω ιδιαίτερη τιμή, τινι, σε κάποιον, σε Θουκ.: ἐξαραιρημένος Ποσειδέωνι, αφιερωμένος σε αυτόν, σε Ηρόδ. **2.** παίρνω μέρος από το σύνολο, εξαιρώ, στον ίδ., Αττ. **III.** **1.** διώχνω, εκτοπίζω κάποιον από τη θέση του, σε Ηρόδ., Θουκ. **2.** μεταθέτω, μετακινώ, σε Ηρόδ., Αττ. **3.** στη Μέσ., αφαιρώ την ζωή από κάποιον, με διπλή αιτ., μιν ἐξείλετο θυμόν, σε Ομήρ. Ιλ., Αττ.: ή με γεν. προσ., μεν φρένας ἐξέλετο, σε Ομήρ. Ιλ.: σπανίως με δοτ. προσ., στο ίδ. — Μέσ., αφαιρώ κάτι από κάποιον, σε Σοφ. — Παθ., ἐξαιρεθέντες τὸν Δημοκῆδεα, έχοντας φύγει από αυτούς, σε Ηρόδ. **IV.** στη Μέσ., ελευθερώνω, απαλλάσσω, σε Αισχύλ., Δημ. **V.** **1.** βγάζω από τη μέση, εξαφανίζω, αφανίζω, διαλύω, σε Σοφ.: καταστρέφω, συντριβώ μία πόλη, σε Ηρόδ. κ.λπ. **2.** φέρνω εις πέρας, εκπληρώνω, πραγματοποιώ, σε Ευρ.

ἐξ-αίρω, μέλ. -ἄρω, συνηρ. από το Ιων. ἐξαιίρω, **I.** **1.** σηκώνω πάνω, υψώνω, σηκώνω από τη γη, σε Όμηρ., Ηρόδ.: ἐξάραντες, αυτοί που με ἔχουν διατάξει να σηκωθώ (από τη στάση ικεσίας), σε Σοφ. **2.** εκθειάζω, επαινώ, εξαιρώ, τονώνω, δυναμώνω, σε Ηρόδ., Αισχίν. **3.** σηκώνω, αφυπνίζω, ξεσηκώνω, υποκινώ, διεγείρω, σε Θεόγν., Σοφ.: ἐξ. σε θανεῖν, διεγείρει, υποκινεί την επιθυμία σου να πεθάνεις, σε Ευρ. **II.** Μέσ., γ' ενικ. αορ. α' ἐξήρατο, παίρνω για τον εαυτό μου, αποκτώ, κερδίζω, κατακτώ, σε Ομήρ. Οδ. **2.** αναλαμβάνω την ευθύνη, σε Σοφ. **III.** Παθ., υψώνομαι, σε Ηρόδ.: υψώνομαι, εγείρομαι, σηκώνομαι, σε Ευρ.: συγκινούμαι, ταράζομαι, σε Σοφ.

ἐξ-αίσιος, -ον ή -α, -ον, αυτός που βρίσκεται εκτός των προκαθορισμένων ορίων ή της προγεγραμμένης μοίρας: απ' όπου, **1.** άδικος, παράνομος, σε

Ομήρ. Οδ. 2. εξαιρετικός, σφοδρός, ορμητικός, σε Ηρόδ., Ξεν.: *έξ. φυγή*,
ορμητική αποχώρηση, στον ίδ.